

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt
Félévre	6 "
Hegyedévre	3 "
Egy hónapra	1 "
— Egyenlőre 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Pleiss Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
ahová az előfizetések és a lap
munkáltsáira vonatkozó felirato-
zások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-es szám,
ahová a lap szerkesztéséről, illetve
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
azonkívül az összes hirdetés
irodáiban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Az osztrák miniszterium.

Nagybecskerek, október 9.

A legújabb osztrák miniszterium megalkult az imént s mi nyugodtan néztük, hogy abban egyetlen egy parlamenti tag sem talált helyet. Ő tetsége a bécsi reichsrathi tagok sorában senkit sem talált, akit legmagasabb bizalmával megtisztelhetett volna, vagy ismét a parlamenten kívül akart miniszteriumot alakítani, amely a párttaktika és pártviszály békői által nem gátolva és a pártok felett állva, magasabb álláspontból kormányozzon.

A kabinet összeállítását sikerültnek lehet tekinteni, habár kiegészítését már most kiállításba helyezték. A lengyel és a cseh landsmann-minisztereket, mind a kettőt tárcza nélkül, csak a reichsrath legközelebbi ülészakánának elején fogják ki-nevezni.

Mután nem pártokból ered a kabinet, nem is kell a pártokkal törődnie és magasabb politikai öröronyból tekintve el a pártok felett, kell igazolnia a magas bizalmat, melyet az uralkodó öket oly teljes mértékben megajándékozta. A magyar állam szempontjából tekintve, megnyugtató ténynek kell tartani, szerencsés és örömdetes körülménynek kell megjelölnünk, hogy végre felelős osztrák miniszteriummal állunk szemben, amely az állandóságnak és a korona bizalmának minden attributumával ellátva, méltó és bizalmat érdemlő ellenfelet képez, tekintettel a felette fontos tárgyalásokra és szerződésekre, melyek legközelebb megvitatás alá kerülnek.

Benn kedvezőtlen előjelek és Magyarország szemben felette komoly helyzet kísértek az osztrák miniszterium hivatalba lépését. Az osztrák nemzetiségek deczentrális tendenciája, a szlovének és csehek makacs ellenállása, a lengyelek

és rutének telhetetlensége s mindenekelőtt az antiszemitizmus és klerikalizmus orgiái batorlatanná tették az államfenntartó németiséget, csüggeteggé és kiszámíthatatlanná tették Ausztria legmegbízhatóbb elemét. Az osztrák szabadelvű párt romjai felett romboló tendenciák forgószela vagtat, amely tendenciák csak egyben találkoznak: feladni, ami létezik; lerombolni, ami fel van építve; megsemmisíteni, amit a nép szabadságért, egyenjogúságért és alkotmányosságért az idők folyamán vér és vagyon feláldozásával fáradságosan kiküzdötték a népek.

E belső helyzetre következnek a ropant feladatok gazdasági téren. A bankkérdést megoldani, a valutát rendezni, a hátralekötött államjegyeket bevonni, az ezüstkurrans kérdését rendezni kell. A gazdasági kiegyezést törvény és jog szerint kell tárgyalni és tiz esztendőre megkötöni. Az osztrák tüzeskedők a kereskedelmi és ipari követelések terén sikereket akarnak elérni és vívmányokat felmutatni, egyszerű hozzájárulásuk ellenértéképpen. Ezzel szemben a kiegyezés és a bank kérdés tekintetében Magyarország a jog és a kifogastalan jogosság álláspontján áll és szilárdan el van határozva, hogy az osztrák kabinetől a magyar állami érdekek rovására minden előnyt és minden sikert megtagad. Itt egy erős, egységes és konszolidált nemzet s annak hivatott képviselői várják az osztrák minisztereket. Október 15-én akarnak Budapestre jönni Baden miniszterelnök, Ganz báró kereskedelmi és Bilinszky lovag pénzügyi miniszter urak, hogy a tárgyalásokat minden irányban, minden függő kérdésben felvegyék. Politikai okosságukban, a tényállás gyors felfogásában azonnali be fogják látni, hogy a szükséges babérokat, a keresetsikereket s a kívánt vívmányokat itt hiába keresik, innen haza nem vihetik.

Itt mind a két szerződő fél csak egy sikert vivhat ki, amelyet korrekt tárgyalás során értek el s amely ennek folytán mind a két felet kell, hogy megnyugtassa: szigorú jog és legszigorubb igazságosság! E törekvésben itt támogatásra találunk, ez irányban követni fogjuk őket és a kívánt célt közösen iparkodunk elérni.

Nincs okunk az osztrák kabinet komolyságában és igazságos szándékában kételkedni, de hivatalba lépésükkor tett nyilatkozataikban nem is találunk okot elhamarkodott megítélésükre. Az új osztrák kabinetet nem fogadjuk bizalmatlansággal, azonban vak bizalommal sem üdvözölhetjük őt. Lovagias lojalitás és barátságos szomszédi rokonszenv az, amivel az osztrák minisztereket üdvözöljük hivataluk elfoglalásakor. Egyéb semmi. P. C.

HIREK.

Tájékoztató.

Október 10. Felső torontáli á. t. közgyűlése.
Október 14. közg. bizottság.
November 17. A nagybecskereki szőnyeggyár közgyűlése.
A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.
A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schuvert házában van.

— Személyi hír. Tallián Béla békés megyei főispán ma reggel Nagybecskerekre érkezett.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter Grecesek Ede szegvárdi törvényszéki jegyzakornokot a török becsi járásbírószághoz aljegyzővé nevezte ki.

— Őszi közgyűlés. Torontálmegye őszi közgyűlése ma délután rekesztetett be. A jegyzőkönyvet hatfőn hitelesítik.

— Lóverseny. A lóverseny díjaira Daniel Ferencz 10 frt, Kossa Endréné 5 frtot adományoztak.

A „TORONTÁL” TÁRSALMA.

Az új temető.

(Franciaiból.)

Prálin apó vastagnyaku ember, örökösen okoskodék, soha sincsen megelégedve a világ folyásával. Most is egészen felhaborodva, dörögve és hevesen gesztikulálva hagyta oda a községhezát, hol éppen községi gyűlés volt.

— A mi a fizetést illeti én nem fizetek.
— De mikor a többség megszavazta.
— Egy fillért sem.
— Majd meglátjuk, mikor az adószedő felszólítását megkapod.

— Majd meglátjuk.
— És Prálin apó dühösen hatat fordított a társainak s egyedül tartott hazafele.

— Mit te már megint Prálin apót? — kérdezték magukban a szomszédok.

Valaki, aki a községháza felől jött, felvilágosította őket.

— A temető haragította annyira meg.

— Micsoda temető?

— Az új temető, melyet a községtanács megszavazott.

— Es miután az új temető berendezése nagy kiadással járt s a lakosságnak erős pótadót kellett újból magára vennie, a Prálin apó haragja természetesnek kezdett felünni és sokaknak szegét ütött a fejébe.

— Hát olyan nagy szükség van csakugyan az új temetőre?

A dolog nem látszott szembeszökőnek, senki

sem lévén akkor beteg a községben és mindenki legelőbb is száz évet ígért magának. De a községi tanács nagyfőjei má kep határoztak. A kis temető, melynek pazeros sírhantjai a templom körül, régi módra, a falu közepén szorultak össze, nem látszott többé modernnek.

— De nem is egészséges, hogy a holtak az élőkkel legyenek együtt.

— Es azután a halottak valóban nagyon egymásra vannak halmazva; nincs a temetőben több hely; a halottak okvetlenül jobb helyen lesznek az új emetőben, egy negyed órányira a falu alatt, kinn a szabadban, viragos retek, buzavetések közt.

— Oly módon, hogy a tanács ily értelemben döntött, Prálin apó felhaborodásának dacára. Ő a régi szokások és a takarékoskodás mellett harcolt. A régi sírkert teljesen elégséges. Nem sokan hainak meg a faluban és ha egy kissé összeszorulnak . . .

— Azt sem találta helyén valónak, hogy a halottakat úgy szólnak kidobják az ajtón, kiküldik őket a mezőre aludni, mint a csavargókat a helyett, hogy ott tartanak a községi torony alatt. Nem akar e szentségtörésben bűnreszes lenni.

— Nem hallgatott meg Marinak, mostoha lányának okoskodásaira sem, kit todogult neje első házasságából hozott a házhoz és aki most egyedül vitte vele a gazdálkodást. Magas természetes egy leány, erős érczes hanggal, mely parancsolásra született.

— Nincs igaza, papa. Meglássa, hogy ez szerencsétlenséget hoz magára.

— Mire a jó ember vállat vont anélkül, hogy észrevette volna a lángot, mely egydejük fel-

lobbant a leány szemében abban a titkos reményben, hogy az öreg embernek ez az újabb nyakassága csakugyan szerencsétlenséget hoz reá.

— Es Marit nem rikatta volna meg egy ilyen szerencsétlenség, főleg miután az öreg Prálin apó a legmegátalkodottabban vonakodott őt terjhez adni a szép vadászörmeesterhez, ki egy év óta szabadságon volt oda haza.

— A fausiak nagy része a temetőkérdésben határozottan Prálin apó parjára állott.

— Ha ő nem fizet, mi sem fizetünk, mondogattak.

— Es várták, hogy mit fog tenni. A felfalu megtagadta a fizetést. Az adószedő dühös volt.

— Varjatok csak . . .

— Intó czeduakat küldött szét, ingyenes zöldszintűeket, kékeket végrehajtási díjjal és rózsaszintűeket meg nagyobb díjjal, azután sárgákat és így tovább.

— Prálin apó rá sem hederített.

— Küldjek rám a végrehajtót.

— A többiek fejüket csóvaltak s felni kezdettek.

— No ennek nem lesz jó vége, — mondták egymás közt.

— A legkonokabbak is megjuhászodtak.

— Mit tehetünk az adószedő ellen? Prálin apó is fizetni fog mint a többi; mert utóvégre is, hogy vonhatná ki magát alóla?

— Egy reggel aztán egész váratlanul elterjedt a hír, hogy Prálin apó meghalt.

— Véletlen baleset ölte meg, minő naponkint előfordul a falun. A szénpadlástól zuhant alá a magtár kemény földjére, hol agyonzuzta magát. Nagyon is megmagyarázható halál, mit különben meg is érdemelt ez a vén nyakas ember, ki szaka-

Utóhangok. A löversenybál nem volt elég a benne résztvevő fiatalságnak és azért tegnap este egy kis „Aprés“-mulatságra gyűltek össze a „Korona“ szálló nagytérképében és bizony bizony az utómulatság látogatottság, fesztelenség és jókedv tekintetében alig maradt el egy kis fokkal az első, a nagy bál mögött. Ott voltak:

Asszonyok: Rónay Jenőné, Bottka Béláné, Daniel Ferenczné, dr. Dellimanich Lajosné, Diensti Ödönné, br. Feilitzsch Bartholdné, özv. Gyertyánffy Jánosné, özv. Kuffay Lajosné, Rösner Imréné, Szathmáry Kálmáné, Vertessy Károlyné, Zsiros Mihályné.

Leányok: Borzensky Ella és Miczi, Diensti Emma, Gesztessy Taszi, Gyertyánffy Margit és Miczi, Lázay Irén, Sladovich Angela, Szathmáry Sárka, Satojanovich Otilia, Vécsey G., Vertessy Ionka és Stefania.

Szönyeggyár. A nagybecskereki szönyeggyár tegnap delután megtartott igazgatósági ülésében Rónay főispán indítványa folytán határozatba ment, hogy a közgyűlésnek 700 darab elsőbbségi részvény kibocsátását fogják javasolni. A közgyűlést november 17-én (vasárnap) tartják meg.

Első polgári házasság Nagy Gájon. Folyó hó 6-án kötötték meg Nagy Gáj közösgében az első polgári házasságot, a melyen részt vett a jelenleg ott időző Daniel Ernő kereskedelmi miniszter neje egész családjaival. Az első házaspár Gajkov István főlegény és Pavkov Leposzava menyasszony, görögkeleti vallásúak voltak. Az érdeklődés a közönség részéről oly nagy volt, hogy már 10 órakor az egész közösgézet elfoglalták. Midőn Daniel Ernő kereskedelmi miniszter neje a közösgétermembe belépett, a közönség zajos eljenzésbe tört ki. A szertartás és bejegyzés után az új pár a görög keleti templomba ment, kikérni a papi áldást is.

A felső torontáli ármentesítő társulathoz, mint értesülünk, Rieger János kir. mérnököt, aki Kolozsvárott működött, osztálymérnökké nevezték ki.

A vidéki városok érdekében. A képviselőház elnökségéhez számos kérdés érkezett be, a melyekben a városok és megyék törvényhatóságai a vidéki városokban építendő új házakra adómentességet kérnek. E kérvények főül meg sem a kerényi bizottságnak, sem az országgyűlésnek, de a kormányknak sem volt alkalma nyilatkozni, de — mint értesülünk — a vidéki városoknak ez az óhajtatása teljesíteni fog, még pedig sokkal hamarabb, semmint ők vártak. Dröxler pozsonyi polgármester Szilágyi Dezsőnéi tudakozódott, vajon számíthatnak-e a vidéki városok a kerényiük kedvező elintézésére. Szilágyi levélben azt válaszolta, hogy a pénzügyminiszter már ki is dolgozta a vidéki városokban építendő új házak adómentességéről szóló törvényjavaslatot és meg ebben az évben tárgyalni fogja a képviselőházzal. A kormányknak eleinte az volt a szándéka, hogy a kérdést a tervezett adóreformmal egy időben oldja meg, de felhagyott vele, mert nagyobb időre kerül, míg az adóreform nagy munkája elkészül.

datlanul maszkalt a létrakon s dolgozott mint valami fiatal ember, bár már inogtak a lábai és Mari szüntelen korhóta e miatt. Halála mind emellett közféltűnést keltett, meg nagyobbat pedig a temetése. Az új temető ugyanis már kész volt s a ven Práin holttestével avattak fel; egymaga nyugodott ottan, mintegy gúnyképen, a kereszt egyedüli őrizete alatt az új falak között, melyeket csak tegnap vakoltak be.

— Ha látná ezt a szegény öreg!
Partnerei azonban meg voltak döbbenve. Práin apó ellenszegülésének büntetését látták hirtelen halálában s az új temetőbe jutasában; lecskenek, titkos intelemnek tartották ezt magukra nevezve. Kiki sietett tartozását leróni. Senki sem akart többé adósa lenni a temetőnek.

— Meg jobb fizetni mint oda jutni!
Már az elhunyt mostoha lanya pokoli gyötrelmeket állott ki a temetés óta; meg almató is fejté, reménytelen voltak; látta amint egy zsarar lep ki a Práin apó sírjából, hogy őt is oda vonsozja be.

Szüntelen fülete csengett Práin apó utolsó kiáltása, mikor a magtar földjén agyonuzta magát, miután ledobta őt a padásról.

Sietett is oda hagyni a közösgét és Parisba vette magát, hoi egybekelt a vadászörmeesterrel. Harom év múlva el azóta. Práin apó meg mindig egyedül fekszik az új temetőben. Harom év óta, hogy mindenki megfizette tartozását, senki sem hait meg a lakosok közül. Es ha a temetőről beszélnek, hogy össze ne zavarják, azt szokás mondani:

— Oh, igen, a Práin apó temetője!
Es ez az elnevezés, miután egyszer meg szoktak, most már megmarad, bizonyára az idők végéig.

Személyváltozások a postahivatalnál. Gregor Karoly főoszt Temesvárról Nagybecskerekre, Szabó Albert nagyikindai és Pap Viktor nagybecskereki posta és távirati tisztek Budapestre, Erberger Ferencz s. tisztt Törökbecséről Verseczre, Vogel István s. tisztt Temesvárról Törökbecsére, Mergel József Pancsováról Ujvidékre és Szilv Géza Nagyikindáról Zomborba helyeztettek át.

Ebéd. Dr. Dellimanich Lajos, Torontálvármegye alispánja tegnapelőtt a löverseny után ebédet adott, melyen a háziakon kívül résztvettek: Röznerné Dellimanich Franciska, Szladovich Angelika, Gyertyánffy Andorné, Bobor Mariska urölgyek, Rónay Jenő főispán, báró Nikolics Fedor, gr. Csekonicz Sándor, gr. Bethlen Miklós, gróf Bissingen Nándor, Rónay János országgyűlési képviselő, Zsiros Lajos kuriai bíró, Rónay Erő, Gyertyánffy Jenő, Gyertyánffy Andor, Damaszkosz Arzen, br., Cordier Xaver, Jorgovics apát, Kayser Lajos plébános, Heteyi mérnök, Steinitzer Géza, Hadfy Dóme, Bakalovics Agost és Kiss Elemer urak. Felköszöntöket mondtak: Rónay főispán a háziaszonyra, báró Nikolics az új alispánra, Kayser plébános az iskolatársak nevében az alispánra és a jelenlevő hölgyekre, Rónay János a jelenlevő katonatisztekre, Rónay főispán Nikolics báróra, Bakalovich a jelenlevő lelkészekre, Rónay János Zsiros törvényszéki elnökre, Hadfy Dóme a nemzetségekre és felekezetiüket összetartó főispánra és Csekonicz Endre grófra, Steinitzer Géza Rónay Ernőre.

Maria Radna 200 éves jubileuma. A napokban zajlottak az azon nagy és fontos ünnepek, a melyekkel a szent szűzet ábrázoló csodás kegykepet ünnepelték meg, melyet annak idjén meg a rabló törökök által felegyújtott templomok is megkíméltek, s amelyről nagy híret nyerte Maria Radna búcsúhely. Az emlékünnepre már pénteken kezdettek gyülekezni a főpapi metóságok, Dessewffy Sándor csanádmegei püspök és az egyházmegyei főpapság kíséretében, a nagyváradi reptalan képviselőiben pedig dr. Wolafk a Nándor főszentet püspök. Ugyanaznap este megtartották az előveccsernyet. Utána nagy vacsora volt, a melyen Dessewffy püspök remek latin felköszöntőben abból oromenes adott kifejezést, hogy pap-aga oly híven tömörül főpásztorok köre. Szombaton már kora reggel tolongtak a hívek a templomban. Az első szent beszédet Kun László kanonok tartotta az oltárszentes egyházi jelentőségéről beszéve, majd Dessewffy püspök bevonulva a templomba, felszentelte a remek új márványoltárt, és utána megtartotta Németh püspök és számos kanonok segédlete mellett a pontifikális nagymiséjét, a mely alatt a gyertyák fényében uszó drága kemekkel díszített oltár megható kepet nyújtott. Nagymise után fél 12 órakor az összes papság tisztelettel Dessewffy püspöknek. Delután 3 órakor veccsernye volt, este 7 órakor pedig bevitték a nagykepet a Lourdes-i kapornába, ahol a hívők reggelig énekeltek és imádkoztak. Ugyanaznap este érkezett meg Schiauch nagyváradi püspök, akit nagy ünnepegyességekkel fogadtak. Vasárnap reggel érkeztek meg különvonaton a temesvári vendégek, akiket Wolafka cz. püspök fogadott és vezetett el a templomba, ahol Hemmen kanonok tartott megható szentbeszédet. Ezután egyszerű körmenetben, melynek élén Dessewffy püspök állt, avitték a szentkepet a kapornából a főoltárra. Ezen körmenetben az összes papságon kívül ott voltak Csekonicz Endre és Zsillinszky Robert grótok is és még számos notabilitás. A szentkép elhelyezése után Schiauch püspök tartotta meg az ünnepegyességet, a szentbeszédet pedig Wolafka püspök. Az ünnepegye déli 1 órakor véget ért, mit diszbanket követett a zardában.

A polgári házasság ellen. Perjámoson — mint a „Szegedi Napló“-nak írják — mikor a püspöki pasztorlevelet fölolvastak a népek, hogy hogyan viselje magát ezután mint híhű katonkusz az új törvényekkel szemben, a pap egy olyan kis mellekes predikációt tartott, ami bizony a tisztelendő urra keves fényességet vet. A beszéd értelme ez volt: „és ha megis bekövetkezik az új törvény, a polgári házasság, ám jó, vessetek alá magatokat a törvénynek, de ötleetek fel egyuttal legegyszerűbb ruhátokat, külsőleg is dokumentálандó, hogy nem tulajdonítottok annak semmi fontosságot.“ S a nép, az istenadta nép egy része meg is fogadja pasztorát tanácsát. Különösen a környék német községei erősen szívükön viselik azt. Am legyen meg a tisztelendő ur akarata, akár mindörökké,

a néppárt dicsőségére. A törvény egyszerű gunyában is törvény.

Huszonöt éves jubileum. Lelekemelő ünnepegyének volt tegnap színhelye a temesvári gyárvaros, melynek polgársága határtalan lelkesedéssel ünnepelte meg szeretett lelkipásztorának, Vud y Antal esperes plébánosnak 25 éves jubileumát. Az ünnepegyt, ki egyébként tesvorbátyja Vud y Györgynek, a köztisztvisletben álló nagybecskereki postafőnökönek, már 25 év óta szerető atyja és bölcs vezetője népének. Az ünnepegy már szombaton este vette kezdetét, a midőn a gyárvarosi tüzoltóság és a két gyárvarosi dalárda lampion szerenadét adott a jubiláns tisztelőre. Vasárnap delelőtt 9 órakor teherruhás leánykák jöttek tanítóik vezetése alatt lakására és csinos beszédben arra kérték, hogy a polgárság által adományozott arany kehelyből mondja a jubileumi misét. Erre a lelkészek és polgárok küldöttsége, a sorfalat képező tüzoltók és nagy néptömeg közegett az ünnepegyesen feldíszített templomba kísérték. Ott Vud y Antal a nagymisétyugyanazonruhában mondtotta, melyben 1856 ban mondta legelőször miséjét, valamint 1870 ben október 6-án mint megválasztott gyárvarosi plébános a nagymiséjét. Mise után számos küldöttség tiszteletet az ünnepegytől. Köztük a papság, a városi tanács, a gyárvarosi polgárság, a hölgyek, a templomépítési bizottság, a külföle vallásfelekezetek, továbbá a tanintézetek, a tüzoltóság, az ipartestület és számos egylet és testület küldöttségei.

Kimutatás

A „Torontálmegeyi Takaré- és Hitelbank“ 1895. évi szeptember havi forgalom kimutatása.

Pénztári betétek	
állása augusztus hó végével	1161219 56
betétek szeptember hóban	198598 21
összesen	1359817 77
visszafizetések szeptember hóban	123599 61
állása szeptember hó végével	1236218 16

Leszámitolási üzlet	
A tárcza állása augusztus hó végével	1233911 12
leszámitoltott szeptember hóban	370722 97
összesen	1604634 09
visszleszámitoltott és visszafizetett szeptember hóban	292868 52
A tárcza állása szeptember hó végével	1311765 67

Értékpapirokra	
állása augusztus hó végével	12877 —
kiadások szeptember hóban	18 —
összesen	12895 —
Visszafizetések szeptember hóban	18 —
állása szeptember hó végével	12877 —

Ingatlan kölcsönök	
állása augusztus hó végével	65602 55
kiadások szeptember hóban	377 54
összesen	65980 09
visszafizetések szeptember hóban	5695 54
állása szeptember hó végével	6044 55

Pénztári forgalom	
állása szeptember hó végével	8384 57
beretétek szeptember hóban	79391 56
összesen	78776 13
kiadások szeptember hóban	786314 71
egyenleg szeptember hó végével	1461 42

Táviratok.

A király utja.

Budapest, október 9. (A „Torontál“ eredeti tavrata). Ő felsége tizenharmadkán reggel utazik Gödöllőről Zágrábra.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése október 9-én.)

Budapest, október 9. (A „Torontál“ eredeti tavrata). A képviselőház mai ülésén vita nélkül harmadszor megszavaztak a szarvasmarhatenyésztésről és a közpéduna szabályozásáról szóló törvényjavaslatokat, melyeket Gajári Ödön és Terényi Lajos adtak elő.

Banffy Dezső báró miniszterelnök válasza Ugron Gabor interpellációjára ma elmaradt, mert a miniszterelnök Gödöllőre utazott kinalgatásra Ő felségéhez.

Nógrádmegye új főispánja.

Budapest, október 9. (A „Torontál“ eredeti tavrata). Nógrádmegye mai közgyűlésén elhatározták, hogy az új főispánt,

Rudnay Bélát okt. 15-én leendő beiktatása alkalmával nagy ünnepséggel fogadják. Különvonatot küldenek eléje Ipolyságra, diadalkaput emelnek, a kath. templomban pedig nagymisét fognak czelebrálni.

A néppárt szervezkedése.

Budapest, október 9. („Torontál“ eredeti távirata.) Veszprémből jelentik a „Fővárosi Sajtóirodák“-nak, hogy Hornig püspök lakásán nagy konferencia volt, melyen az egész egyházmegye esperesei, apátjai, piébánosai részt vettek. Az értekezletre gróf Zichy Náador is odaérkezett. Mint Veszprémből jelentik, a konferencia a néppárt szervezkedésével foglalkozott.

Pártértekezletek.

Budapest, október 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az országgyűlési nemzeti párt Horánszky Náador elnöke alatt tartott értekezlet, mely a képviselőház holnapi ülésének napirendjére kitűzött törvényjavaslatokkal foglalkozott. Hosszabb vita után az értekezlet abban állapodott meg, hogy úgy a szarvasmarhatenyésztés emelésére szolgáló országos alapról, mint a Közép-Duna egységes szabályozására vonatkozó javaslatokat a párt elfogadja. Ezzel az értekezlet véget ért. Ép így elfogadta a javaslatokat az országgyűlési, függetlenségi és 48-as párt Justh féle csoportja is, mely tárgyan Komjáthy Béla elnöke alatt tartott ma délután értekezletet.

Abrányi Kornél revolverje.

Budapest, okt. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Abrányi Kornélismertügyében, mely szerint a vizsgálóbíró a „Pesti Napló“-nál tartott házkutatás alkalmával revolverrel akarta magától távol tartani, a királyi tábla ma meghozta ítéletét. E szerint a cselekményt vetségnek minősítette és az elsőfokú ítéletet öt hónapi fogságra szállította le. Barna Izidor felelős szerkesztő három, Braun Sándor munkatárs pedig két hónapra ítéltettek el.

Pestmegye főlevéltárnoka.

Budapest, október 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pestvarmegye volt főlevéltárnoka, az elhunyt Székely József helyébe Pestvarmegye főlevéltárnokává mint a „Telefon Híradó“-nak jelentik, Máriássy Bélát, a nagymultú agg történetírót nevezte ki Beniczky Ferencz főispán, ki e nemes tényével ugyazólván Pestvarmegye hálaát fejezte ki a varmegye legrégebb országgyűlési képviselője iránt, ki annak idején nagy vagyonnak volt ura s mindenét a közügyeknek szentelte. Markus és batistfalvi Máriássy

Béla már a szabadságharcban a nemzet legjobbjai közt foglalt helyet s 1861-ben, valamint 1865-ől a hetvenes évek végéig köztisztelt tagja volt az országgyűlésnek. Bizalmas barátja volt gr. Andrássy Gyulának és Lónyay Menyhértnek, kivel együtt vonult vissza a képviselői pályáról, miután a gyónat a politikai cselekedeteihez hozott áldozatok felemésztették. Máriássy Béla azóta a legnagyobb visszavonultságban történetírói munkájának élte előbb Győrött, utóbb Sárváron, s a magyar törvényhozás története című 24 kötetes nagy művét, mely saját kiadásában kötetenként jelent meg, nemrég fejezte be. Az agg történetíróra, ki bizonyára a legméltóbban fogja Pestvarmegye főlevéltárnoki tisztét betölteni, Tisza Kálmán hívta fel Beniczky főispán figyelmét.

Boris herceg áttérése.

Budapest, október 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiából jelentik: Boris herceg áttérésének kérdése bar még mindig nincs eldöntve, állandó kutorrása a viszálynak a fejedelmi család körében. Különösen nagy az ellentét a fejedelem és neje közt, mert Ferdinánd fejedelem határozottan követeli az áttérést, míg a fejedelemné arról mit sem akar tudni.

Dr. Ellenbogen letartóztatása.

Budapest, okt. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Boroszlóból jelentik a „Fővárosi Sajtóirodák“-nak hogy ma délelőtt dr. Ellenbogen, az ismert bécsi kriminalista, midőn a szociáldemokrata párt kongresszusának gyűléstermébe lépett, több rendőr letartóztatta. A gyűlés tagjai közt óriási konstoncációt keltett a letartóztatás. Singer szocialista azonnal közölte elvtársaival, hogy Ellenbogen a boroszlói rendőrség csak mint olyan külföldit tartóztatta le, ki keleti menekülteket okoz. A rendőrség Ellenbogen a városból ki is utasította, mert tegnap a nemzetközi szociáldemokrátiát élte. A gyűlés Ellenbogen az osztrák tagtársainak bizalmát szavazott.

A szerb hadgyakorlatok.

Budapest, október 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: A szerb nagy hadgyakorlatokra az orosz, olasz és török katonai attassék tegnap este elutaztak.

A zavargások és a nagyhatalmak.

Budapest, október 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség jelenti, hogy a konstantinápolyi zavargások nem fogják akadályozni a hatalmaknak a portával a reform-tervezetre vonatkozólag folytatott alkudozásait. A hatalmak azt óhajtják, hogy bekés eszközökkel érjék el a reformokat.

A francziák győztek.

Budapest, október 9. („Torontál“ eredeti távirata.) Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség jelenti Port Luiból mai kelettel: A madagaszkári királynőnek szeptember 30-án Watomandryba érkezett fuárjai jelentik, hogy a francziák szeptember 27-én elfoglalták Tananarivát. A miniszterek és az udvar Ammozitába és Betsitenbe menekültek. Tarafutrat október 3-án agyuzták és 4-én megtámadták.

Száz ember vízbe fullt.

Budapest, október 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Moszkvából távirják: Az Oka folyón Ozery falu mellett egy tutaj merült el. Hír szerint százan a vízbe fulltak.

Nagy tűz Konstantinápolyban.

Budapest, október 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: A dohánygyedárúság szivargyárának anyagraktárában eddig ismeretlen okból tűz támadt, mely a készletek egy részét elhamvasztotta. A tűzország Szécsényi pasa főparancsnoksága alatt röviddel a tűz kiütése után az égés színhelyén termelt és két órai fáradozás után sikerült a tüzet lokalizálni. A kár jelentékeny.

Nyilttér.*)

Grünbaum Vilmos

női-ruha-terme

Nagy-Becskereken.

Van szerencsém a tisztelt közönség figyelmét az őszi idényre beérkezett

selymek, kelmek és díszítéseim

dus választékára felhívni.

Műhelyem vezetését elsörendű bécs erőre bizva, főtörekvésem oda irányuland, becses vevőim bizalmát és meglegedését ezenül is legújabb divan, elegans kivitelű toilették szállítása által, jutányos árak mellett — kiérdemelni.

Készletli raktáromon nagy választékban gallérok, jaquettek, mindennemű szövet és selyembluzok, costumek, matinek, juponok kötenyek.

Teljes tisztelettel

Grünbaum Vilmos.

672—x.16

*) Az e rovat alatt közölttekert nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

H i r d e t é s e k.

Alapított 1870.

SCHRÖDER ROB. TH. banküzlete

Budapest, Károly-körút 28. sz.

FIÓKOK:
BERLIN, HAMBURG,
LÜBECK, SCHWERIN.

Magyar Osztálysorsjegyeket.

Első húzás 1895. október 16—19-ig.

Ebben a sorsjátékban a legnagyobb nyereség kedvező esetben

1,000.000 korona.

Az első húzásra szóló sorsjegyek ára:

1 egész	1 fél	1 negyed	1 tized	1 huszad
20 frt	10 frt	5 frt	2 frt	1 frt.

Mindkét húzásra szóló vagyis teljes sorsjegyek ára:

1 egész	1 fél	1 negyed	1 tized	1 huszad
40 frt	20 frt	10 frt	4 frt	2 frt.

Felkötve legutóbb is különféle osztálysorsjátékokból nagy nyereségeket fizetett ki vevőimnek, köztük egy 600.000, egy 400.000, egy 300.000, három 200.000 és két 150.000 birchalmi márkára jutott s meg ezenkívül számos más nagy nyereséget. — Megrendelési cím:

SCHRÖDER ROB. TH., főelárusító,

Budapest, Károly-körút 28. szám.

Távirati cím:
LÖTTÖBANK, Budapest.

Vidéki megrendelések pontosan, esetleg postautóval is eszközölhetők. Postadíj fejében 5 frt, ajánlott levélért 15 frt és nyereséjsorsjegyekért 10 frt küldeni.

CHEQUE-SZÁMLA
a Pesti magyar kereskedelmi banknál.

TESSÉK A CZIMRE ÜGYELNI.

107. sz. hk. 1895.

Az antalfalvai főszolgabírósgtól

Idézés.

Trifunov Perszida jarkovaci lakos ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tag az 1885: XXIV.t.cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítása 18. § hoz képest felhivatik, hogy a Trifunov-féle 148. sz. házközösség megszüntetése ügyben Jarkovác községhezához 1895. évi november hó 12-ik napjának d. e. 8 órájára kitűzött tárgyalásra vagy személyesen jelenjen meg, vagy pedig a részére Borszók Nikifor jarkováci lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőre nézve kellően utasítsa, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Antalfalva, 1895. évi szeptember hó 24-én.

Grofsoreán,
hk. tb. főszolgabíró.

(780-1.1)

1044. sz. B. v. k. 1895.

Árverési hirdetemény.

Közhirre tétetik, miszerint a tekintetes nagybecskereki kir. járásbírósnak 1895. évi 13909. szám alatt kelt végzése folytán Dekold Károly klekki lakos részére, Dekold Károly klekki lakosoknál 124 frt és jár. iránti kielégítési végrehajtás útján 1895. évi szeptember 5-én lefoglalt 470 frtra becsült 3 ló, 1 kocsi, 2 löszerszám, 3 hizó sertés és 4 hold tengeri termésből álló ingóknak alperes lakásán Klekken bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladása 1895. évi október 12-ik napjának délutáni 3 órára tüzetett ki.

Egyttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, — miszerint az 1881. évi LX. t.cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be, annál is inkább, minthogy később bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasítani.

Kelt Nagybecskereken, 1895. évi szept. hó 26-án.

Kiss István,
kir. bir. végrehajtó.

(788-1.1)

4650. szám p. 1895.

Árverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbírósnak 1895. évi 10228. számú végzése következtében Dr. Hollaender Mór ügyvéd által képviselt Strasser és König czégjávára Mirkov István, Mirkov Zsiva és Szubata Jelfa torontál-szigeti lakosok ellen 78 frt s jár. erejéig 1895. évi augusztus hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 315 frtra becsült 35 mmásza buza, 6 ló és 2 kocsiából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. jbiróság 4650/1895. sz. végzése folytán 78 frt tőkekövetelés, ennek 1895. évi márczius hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 40 frt 59 krban bíróság már megállapított költségek erejéig T. Szigeten, a községháza előtt leendő eszközlésére 1895. évi október hó 15-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűztek és ahhoz a venni

szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Perlaszon, 1895. évi szeptember hó 10. napján.

Engl,
kir. bir. végrehajtó.

(797-1.1)

920. sz. b. v. 1895.

Árverési hirdetemény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhirre teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 1895. évi 4133. sz. végzése folytán Dr. Holländer Mór nagybecskereki ügyvéd által képviselt Widder M. és Steiner budapesti czég feleperes részére Molnar Gy. Mihály nagybecskereki lakos igazgató alperes ellen 217 frt 38 kr követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 763 frtra becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. járásbírósnak 14608/895. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követeléseire erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedőnél leendő megtartása határidőül 1895. évi október hó 17. napján délelőtti 10 órája tüzetett ki, a mikor a bíróság lefoglalt butorok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban beadják, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utalítani.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tabláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagybecskereken, 1895. évi szeptember hó 26-ik napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bir. végrehajtó.

(789-1.1)

(787. sz. tkvi 1895.

Árverési hirdetemény.

A törökbecsei kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak Ruzsits Gyoka és neje szül. Pandurov Agnicza melenczei lakosok végrehajtást szenvedők ellen 150 frt 38 kr. s jár. iránti végrehajtási ügyében, a területen levő Melencze határában fekvő s a melenczei 585. sz. tkjvben. A I. 1. sorsz. (875-876.) hrsz. 372. ösz. a. foglalt ház és beletelek 1000 frt kikialtási árban és pedig amennyiben az elrendelő vételár az ezen ingatlanokra E/6. alatt Monás Moja javára bekebelezett szolgalmi jogot megelőzőleg a kir. kincstár javára bekebelezett 259 frt 91 krnyi teheritélek összeget túlhaladna a szolgalmi jog fenntartása mellett, ellenkező esetben az árverés hatálytalannak nyilvánítása mellett nyomban a szolgalmi jog fenntartása nélkül 1895. évi október hó 30-ik napjának d. e. 9 órakor Melencze községében árverés alá fog bocsáttatni és a kikialtási áron alól is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10% át készpénzben, vagy az 1881: 60. t.cz. 42. §-ában jelzett és árfolyammal számított és 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban

a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 6% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatalnál lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbírósnak tkvi irattárában és Melencze községében megtekinthetők.

Kelt T. Becsén, 1895. augusztus 20-án. A kir. járásbírósnak mint tkvi hatóság.

Szabó
kir. aljbiró.

(784-1.1)

8102. tkvi sz. 895.

Árverési hirdetemény.

A török-becsei kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak Gaborov Iliá melenczei lakos elleni végrehajtást szenvedő elleni 292 frt 29 kr s jár. iránti végrehajtási ügyében a területen levő Melencze község határában fekvő s a melenczei 586. sz. tkjvben A I. 1. sorsz. 877. hrsz. és 373. ö. 1. sz. a. foglalt ház és beletelek 160 frt kikialtási árban és 2. az ugyanazon tkjvben A-1. sorsz. 7099. hrsz. a. foglalt ingatlan 202 frt kikialtási árban mindket ingatlan a kir. kincstár javára fejegyzett tulajdoni igény épségben hagyása mellett 1895. évi október hó 30-ik napjának délelőtti 11 órakor Melencze községében árverés alá fog bocsáttatni és a kikialtási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10% át készpénzben vagy az 1881: LX. t.cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt mindig az árverés napjától számított 6% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatalnál szabályszerű leteni kervenyn kapcsolán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbir. tkvi irattárában és Melencze községében megtekinthetők.

Kelt T. Becsén, 1895. augusztus 20-án. A kir. jbiróság mint tkvi hatóság

Szabó,
kir. aljbiró.

(795-1.1)

UNIV. MED.

Dr. Fialowski Béla

MŰTŐ (OPERATUR).

v. egyet. tanárgégéd, kir. törvényszéki orvos

lakik:

Nagy-Becskereken,

uri-utca 270. sz. (Benkovics-féle ház).

Rendel délután 2-4 óráig.

(776-42)